KONINKRIJK BELGIE.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, eerste kamer, op 23 maart 1993 door de minister-president van de Vlaamse regering en Vlaams minister van Economie, KMO, Wetenschapsbeleid, Energie en Externe Betrekkingen verzocht hem van advies te dienen over een ontwerp van decreet "tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest", heeft op 1 april het volgend advies gegeven :

I. ALGEMENE OPMERKINGEN.

1. Het ontwerp is een herwerkte versie van het ontwerp van decreet tot bevordering van de economische expansie in het Vlaamse Gewest, waarover de Raad van State op 19 september 1991 onder L. 21.070/1 advies heeft uitgebracht (Gedr. St., Vl. Raad, 1990-1991, nr. 567/1, blz. 40 en volgende).

Men weet dat ten gevolge van een beslissing van de Commissie van de Europese Gemeenschappen de algemene steunverlening vervat in de wet van 17 juli 1959 tot invoering en ordening van maatregelen ter bevordering van de economische expansie en de oprichting van nieuwe industrieën sinds 1 augustus 1991 geen toepassing meer mag vinden. Gelet op de door de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij de bijzondere wet van 8 augustus 1988, op het stuk van het economisch beleid aan de Gewesten toegekende bevoegdheid, staat het aan het Vlaamse Gewest in nieuwe regelen te voorzien betreffende de economische expansie in het Vlaamse Gewest.

2. In zijn brief van 22 maart 1993 deelt de Minister-President van de Vlaamse Regering mede dat het ontwerp - overeenkomstig het bepaalde in artikel 93.3 van het EEG-verdrag - gelijktijdig met de voorliggende vraag om advies, voor informatie en eventuele opmerkingen aan de Commissie van de Europese Gemeenschappen is toegezonden.

Gelet op de dringende noodzaak waarop de Vlaamse Regering zich beroept, is de Raad van State bereid reeds nu over het ontwerp te adviseren, met dien verstande a. dat de Raad van State zich onthoudt van opmerkingen omtrent de bestaanbaarheid van de ontwerp-bepalingen met de in het EEG-verdrag of krachtens dat verdrag vastgestelde regelen, welk punt zaak van de Commissie is, en b. dat, mochten de opmerkingen van de Commissie tot een substantiële wijziging van het thans voorliggend ontwerp nopen, de gewijzigde tekst - ter voldoening aan het bepaalde in artikel 3 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State - opnieuw aan de Raad van State zal moeten worden voorgelegd.

II. ONDERZOEK VAN DE TEKST.

Artikel 2.

1. In de definities van kleine ondernemingen (2°) en middelgrote ondernemingen (3°) wordt onder meer gerefereerd aan een jaaromzet of een balanstotaal waarvan het bedrag in ecu wordt uitgedrukt. Dat gaat niet in tegen de wet, doch heeft het euvel dat de bedoelde maxima met de koers van de ecu kunnen schommelen. In artikel 14, § 3, wordt, met betrekking tot de gewestwaarborg, het plafond van de toegestane omloop van verbintenissen in Belgische franken uitgedrukt.

Er zal moeten worden nagegaan of, met name voor de eenvoud van de toepassing van het decreet, niet alle beoogde bedragen best in een zelfde munt worden vastgesteld.

2. In 2°, derde streepje, en 3°, derde streepje, is niet klaar of de kwalificatie "openbare" zowel de investeringsmaatschappijen als de participatiemaatschappijen betreft.

Voortgaande op de "Communautaire kaderregeling inzake overheidssteun voor het midden- en kleinbedrijf" (punt 2.2.) lijkt de term "openbare" alleen op de investeringsmaatschappijen betrekking te hebben. In beide bedoelde bepalingen van 2° en 3°, lijkt men dan ook te moeten schrijven : "... met uitzondering van openbare investeringsmaatschappijen, participatiemaatschappijen of ...".

3. In 5° wordt aangegeven wat, voor de toepassing van het decreet, onder "tegemoetkoming" moet worden verstaan. De opsomming van de in die definitie vermelde vormen van overheidstegemoetkoming stemt niet gans overeen met de opsomming vermeld in artikel 9. Eenheid in vermelding lijkt geboden.

4. In 6° lijkt men in de definitie van "investering" - conform de terminologie in de reglementering op de boekhouding en de jaarrekening van de ondernemingen - te moeten verwijzen naar de investeringen in materiële of immateriële "vaste aktiva", tenzij de bedoeling voorstaat de uitgaven voor onder meer advisering en ontwikkeling ook, buiten elke activering om, voor overheidssteun in aanmerking te laten komen.

Artikel 3.

De woorden "Europese reglementering" worden beter vervangen door "EG-regelgeving".

Artikelen 4 en 5.

Logischerwijs dienen de bepalingen van deze artikelen onderling van plaats te wisselen.

Artikel 6.

In 2°, e, leze men : "... van ondernemingen gesitueerd in het Vlaamse Gewest op het vlak van ...".

In 3° vervange men de woorden "de communautaire kaderlijn" door "de EG-kaderregeling".

Artikel 14.

1. Luidens het bepaalde in artikel 14, § 1, kan binnen de gestelde voorwaarden de gewestwaarborg worden toegekend voor leningen die bij een erkende "financiële instelling" zijn aangegaan.

In het boven vermeld advies L. 21.070/1 van 19 september 1991 heeft de Raad van State voorgesteld de uitdrukking "kredietinstelling" te vervangen door "financiële instelling". Inmiddels is op 15 januari 1993 bij de Senaat een ontwerp van wet "op het statuut van en het

toezicht op de kredietinstellingen" ingediend (Gedr. St., Senaat, 1992-1993, nr. 616/1) dat, na goedkeuring door de Senaat, op 4 maart 1993 aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers is overgezonden (Gedr. St., Kamer van Volksvertegenwoordigers, 1992-1993, nr. 928/1) (1). In dat ontwerp wordt de aanduiding "financiële instelling" strikt voorbehouden aan de onderneming die geen kredietinstelling is en waarvan de hoofdbedrijvigheid bestaat in het verwerven van deelnemingen of het verrichten van bepaalde in dat ontwerp vermelde activiteiten, uit welke activiteiten die van het in ontvangst nemen van deposito's uitgesloten is (artikel 3, § 1, 5°).

Op dat nieuwe feit gelet, schrijve men in artikel 14, § 1, - en ook in artikel 15, § 2, 3° - "... aangegaan bij erkende kredietinstellingen of financiële instellingen met het oog op ...".

2. Voor de in artikel 14 bedoelde gewestwaarborg komen, volgens het ontwerp, met betrekking tot de in artikel 6 vermelde verrichtingen ook de grote ondernemingen in aanmerking.

Volgens de memorie van toelichting is de beperking gesteld in artikel 10 tevens van toepassing op het verlenen van de gewestwaarborg aan grote ondernemingen. Dat blijkt niet uit de tekst van het ontwerp.

---

(1) Door de Kamer van Volksvertegenwoordigers goedgekeurd op 11 maart 1993 (Beknopt verslag Kamer v. Volksv., 1992-1993, 11 maart 1993, blz. 914).

3. Luidens artikel 15, § 1, van het ontwerp blijven de aldaar vermelde bepalingen van de wet van 4 augustus 1978 die het Waarborgfonds betreffen, van toepassing voor de kleine ondernemingen. Daaruit mag men concluderen dat het voordeel van de in artikel 14 bedoelde gewestwaarborg ten gunste van de kleine ondernemingen langs dat Waarborgfonds om verleend wordt.

Vraag is dan langs welk kanaal het voordeel van de gewestwaarborg voor verrichtingen van middelgrote ondernemingen wordt toegekend en, zo de gewestwaarborg op grote ondernemingen betrekking heeft, of zulks geschiedt met de tussenkomst van het Fonds voor economische expansie en regionale reconversie - grote ondernemingen - opgericht bij het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991. In de memorie van toelichting wordt geen uitleg gegeven.

Terloops mag hier worden opgemerkt dat een nochtans belangrijke aangelegenheid als de economische expansie over te veel wetten en decreten is verspreid om behoorlijk leesbaar te zijn. Er kan worden gedacht aan een inspanning van codificatie.

4. Uit paragraaf 3 volgt dat, onverminderd de mogelijkheid van verhoging door de Vlaamse Regering, het maximaal kredietvolume dat het Vlaamse Gewest kan waarborgen, op 15 miljard wordt bepaald.

Die nieuwe bepaling lijkt in de plaats te komen van die welke in artikel 2 van het decreet van 16 juni 1981 is vervat, welke laatste bepaling dan ook best uitdrukkelijk wordt opgeheven in artikel 19 van het ontwerp.

Artikel 15.

1. Luidens de artikelen 15 en 19, § 4, van het ontwerp blijven een aantal bepalingen van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering geheel, ten dele of in een bepaalde mate van toepassing. Die bepalingen betreffen, in hun aangepaste vorm, de overheidssteunverlening tot aanmoediging van de tewerkstelling in de kleine ondernemingen alsmede de inrichting en de werking van een Vlaams Waarborgfonds.

In het advies L. 21.070/1 van 19 september 1991 heeft de Raad van State, na de destijds gemachtigde ambtenaar te hebben gehoord, gewezen op inzonderheid de eigenaardige rechtstoestand van een Vlaams Waarborgfonds in de schoot van de Nationale Kas voor Beroepskrediet (Gedr. St., Vl. Raad, 1990-1991, nr.567/1, blz. 56 tot 58). De tekst van het ontwerp dat op 16 oktober 1991 bij de Vlaamse Raad werd ingediend, werd aangepast.

Met het thans voorliggend ontwerp komt men opnieuw in de onduidelijkheid. Het ontwerp bevestigt het behoud van een aantal bepalingen van de wet van 4 augustus 1978 ten gunste van de kleine ondernemingen, stelt dat "het Waarborgfonds" voortaan "het Vlaams Waarborgfonds" wordt genoemd,

reorganiseert het bestuurscomité van dat fonds en, gelet op de uitleg welke in de memorie van toelichting wordt verstrekt, legaliseert een aantal bestuursregelingen welke sinds 14 maart 1990 zijn genomen. In de memorie van toelichting wordt eraan toegevoegd dat "een nieuw uitvoeringsbesluit" de toepassingsreglementering van de waarborgverstrekking zal actualiseren terwijl een beheerscontract met de Nationale Kas voor Beroepskrediet de beheers- en werkingskosten van het fonds zal ondervangen.

Wat de inhoud van de regeling en de rechtstoestand van het beoogde Vlaams Waarborgfonds betreft, mag de Raad van State verwijzen naar de opmerkingen welke in het meervermelde advies L. 21.070/1 van 19 september 1991 werden gemaakt. Wat de vorm van de nieuwe regeling aangaat, kan hij niet anders dan vaststellen dat met het procédé dat in het ontwerp wordt gevolgd, weinig klaarheid wordt gecreëerd.

Indien het in de bedoeling ligt met het in de memorie van toelichting aangekondigd uitvoeringsbesluit duidelijkheid in de reglementering te brengen, zou best in dit ontwerp in een bevoegdheidstoewijzing aan de Vlaamse Regering worden voorzien, vergezeld van een machtiging om deze toe te staan met de Nationale Kas voor Beroepskrediet een beheerscontract te sluiten.

Uiteraard kunnen de wijzigingen welke met dit ontwerp aan de wet van 4 augustus 1978 worden aangebracht, die van het Waarborgfonds inbegrepen, enkel op het Vlaamse Gewest betrekking hebben.

De hiernavolgende opmerkingen moeten met het hierboven gemaakte voorbehoud worden gelezen.

2. De bepaling van paragraaf 3 kan eenvoudiger geformuleerd worden als volgt :

"§ 3. De voorzitter van het Comité wordt door de Vlaamse Regering benoemd uit de leden bedoeld in § 2, 1°".

Voor de duidelijkheid leze men in paragraaf 6 : "De in § 2, 3°, bedoelde bestuursovereenkomst ...".

Het algemeen reglement waarnaar in dezelfde paragraaf 6 wordt verwezen, is het algemeen reglement bedoeld in artikel 22 van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering.

Artikel 16.

In paragraaf 1, 1°, b, schrappe men het woord "Belgische" en vervange men de referentie "nr.740" door "82/740/EEG".

Artikel 17.

Dit artikel betreft de terugvordering van toegekende overheidssteun. In zover die overheidssteun in geld is verstrekt of in geld terugvorderbaar is, mag worden opge-

merkt dat, tenzij de decreetgever voor de gerecupereerde gelden in een speciale bestemming voorziet, die gelden met gewone inkomsten zijn gelijkgesteld (1).

Artikel 19.

1. In de bepaling van paragraaf 1 moeten van de opheffing worden uitgezonderd, de bepalingen van de wet van 17 juli 1959 die als algemene regels betrekking hebben op de nationale maxima bedoeld in artikel 6, § 1, VI, vierde lid, 4°, van de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen. Die bepalingen blijven van kracht tot ze met het akkoord van de Gewesten door de nationale overheid zijn gewijzigd (zie Gedr. St., Kamer v. Volksv., B.Z. 1988, nr. 516/1, blz. 11).

2.1. In artikel 21 van het ontwerp is de datum van inwerkingtreding niet ingevuld. Eenmaal die datum gekend, kan in paragraaf 3 de verwijzing naar "de inwerkingtreding van dit decreet" beter vervangen worden door de vermelding van de datum zelf.

Logischerwijs en om een rechtsvacuüm op te vangen lijkt de datum van inwerkingtreding op 1 augustus 1991 te

---

(1) Zie voor het Fonds voor economische expansie en regionale reconversie - Grote Ondernemingen - artikel 1, § 4, van het decreet van 21 december 1990 houdende begrotingstechnische bepalingen alsmede bepalingen tot begeleiding van de begroting 1991.

moeten worden bepaald, met een mogelijke uitzondering van de bepalingen welke het Waarborgfonds betreffen.

2.2. Volgens paragraaf 3, tweede zin, zijn voor de aanvragen ingediend na 1 augustus 1991 en tot de inwerkingtreding van dit decreet "nog enkel" de vermelde EG-voorzieningen van toepassing. De zogeheten "minimisregeling" blijft ook na de inwerkingtreding van het decreet van toepassing. Bepaald is niet of het, in het bedoelde geval, om alle na 1 augustus 1991 ingediende aanvragen gaat dan uitsluitend om die waarover inmiddels een beslissing is genomen.

2.3. Onder voorbehoud dat de bedoeling van de Vlaamse Regering juist wordt weergegeven, kan voor paragraaf 3 de volgende redactie worden voorgesteld :

"§ 3. De bepalingen van de wet van 17 juli 1959 en van de uitvoeringsbesluiten ervan blijven van toepassing op de steunverlening waarover vóór 1 augustus 1991 is beslist.

Op de aanvragen welke vanaf 1 augustus 1991 zijn ingediend en waarover vóór de publicatie van dit decreet is beslist, zijn alleen de voorzieningen van de "minimisregeling", de "steun geringe betekenis" en de specifieke kaderregelingen van de EG-Commissie van toepassing.

(De voorzieningen van "de minimisregeling" blijven ook na de publicatie van dit decreet van toepassing.).

De aanvragen om steunverlening waarover op de dag van publicatie van dit decreet nog niet is beslist, worden afgehandeld met toepassing van de bepalingen van dit decreet".

3. Men leze in paragraaf 4 : "... van de wet van 4 augustus 1978 tot economische heroriëntering en van de uitvoeringsbesluiten ervan blijven ..." en verder : "... met uitzondering van artikel 5, § 1, eerste lid, en ...".

Artikel 21.

Indien de suggestie welke onder artikel 19, punt 2, is gemaakt, kan worden bijgetreden, formulere men artikel 21 als volgt :

"Artikel 21.-

Onverminderd het bepaalde in artikel 19, heeft dit decreet uitwerking met ingang van 1 augustus 1991 (eventueel toe te voegen : met uitzondering van ... - zie opmerking onder artikel 19, punt 2.1.)".

De kamer was samengesteld uit

de Heer	: H. COREMANS,	kamervoorzitter,
Mevrouw	: S. VANDERHAEGEN,	staatsraden,
de Heer	: M. VAN DAMME,	
de Heren	: G. SCHRANS,	assessoren van de
	E. WYMEERSCH,	afdeling wetgeving,
Mevrouw	: A. BECKERS,	griffier.

Het verslag werd uitgebracht door Mevr. J. DE KOSTER-MANNENS, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. G. VAN HAEGENDOREN, adjunct-referendaris.

DE GRIFFIER, DE VOORZITTER,

A. BECKERS. H. COREMANS.